

αὐτὴν τῶν Γάλλων ἐνῶ ἀνυπόμονοι καὶ δυσανασχετοῦντες ἐπὶ τῇ καταστάσει ὑποθάλλουσιν ἀφ' ἑτέρου τὴν ἐλπίδα ὅτι ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἄλλην θέλει ἀναφανῆ καὶ ὁ μέλλον νὰ δωρησῆται τῷ Ἰταλικῷ θεάτρῳ ἔργα ἐφάμιλλα τῶν Γαλλικῶν.

Ἐκτενεστέρα κριτικὴ ἐξέτασις τῆς ἐν τῇ νεωτέρῃ ἡμῶν φιλολογίᾳ μέχρι τοῦ νῦν θεατρικῆς παραγωγῆς ἤθελεν ἀπομακρύνει ἡμᾶς τοῦ ἀμέσου σκοποῦ τῆς μελέτης ταύτης· ἄλλως τε ὑπεδείξαμεν ἤδη ἔτι ἐν τῆς πληθύος τῶν μέχρι τοῦδε παραχθέντων δραματικῶν ἔργων ὀλίγιστα, καὶ ἐπὶ τῶν δαιτύλων ἀριθμητὰ δύνανται νὰ καταλεχθῶσιν ὡς στοιχεῖα πρὸς δημιουργίαν τοῦ ὄργανισμοῦ αὐτοῦ τοῦ καλαισθητικοῦ, τοῦ ἐκδηλουμένου διὰ τοῦ θεάτρου, καὶ ὁ ὁποῖος ἀμόρφωτος ἔτι καὶ ἀδιάγραπτος ἐν τῇ γενέσει του οὐδ' οὕτω ἀξιοῦται νὰ κληθῆ ἔθνικός.

VI.

Ἴδου λοιπὸν ὅτι στερούμεθα θεάτρων διὰ τοὺς νομάδας καὶ ἀσυντάκτους ἠθοποιούς τῶν λεγομένων Ἑθνικῶν θιάσων, οἱ ὅποιοι ἂν ὄχι ἄλλο, ἀλλ' ἑλληνιστὶ φθέγγονται· δὲν ἔχομεν θεάτρα δι' αὐτούς, διότι ἂν παρὰ τὰ ὑπαίθρια σκηνώματα, ἐν οἷς οἱ θαυμασταὶ τοῦ Κωστάκη συνωστίζονται πολυπληθέστεροι καὶ προθυμότεροι τῶν θεατῶν

τοῦ Πειρατοῦ, οἰκοδόμημά τι εὐπρεπέστερον ἀνηγέρθη καὶ ἄξιον τοῦ ὀνόματος τοῦ θεάτρου, αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες ἠθοποιοὶ οὐδὲ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, οὐδὲ φαντάζεται τις αὐτοὺς ἀξίους ν' ἀνέλθωσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοιοῦτου θεάτρου ἢ ἡ καλαισθησία τῶν Ἀθηναίων προορίζει διὰ τὰ κωμειδύλλια τῶν Γάλλων ἢ τὰ μελοδράματα τῶν Ἰταλῶν, τὰ ὑπὸ θιάσων τρίτης ἢ τετάρτης τάξεως στρεβλούμενα καὶ παραμορφούμενα πρὸς χρῆσιν τῶν φιλομούσων παρ' ἡμῖν κοινῶν.

Στερούμεθα ἠθοποιῶν ἀξίων τοῦ ὀνόματος τοῦ καλλιτέχνου, στερούμεθα δ' ἀπολύτως καὶ ἐνὸς ἠθοποιοῦ Ἑλληνος καλλιτέχνου, δυναμένου νὰ συλλάβῃ τὴν ἰδέαν τοῦ ἐθνικοῦ θεάτρου καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ν' ἀγωνισθῆ μετὰ προθέσεων σοβαρῶν καὶ κρίσεως ἀσφαλοῦς. Στερούμεθα σχεδὸν δραματικῶν ἔργων καταλλήλων πρὸς διδασκαλίαν· ἀλλ' οὐδ' ἐμορφώθη καὶ παρ' ἡμῖν ἔτι ὁ ἠθικός καὶ αισθητικός ἐκεῖνος χώρος, ὁ ἀήρ, τὸ περιέχον ἀφ' οὗ ὁ δραματοποιὸς θέλει ἀρυσθῆ τοὺς τύπους, τὰς τάσεις τὰ αισθήματα, τὰς ἰδέας πρὸς θεατρικὴν ἐκδήλωσιν καὶ ἀναπαράστασιν.

Καὶ ἰδὸν ὅτι τὸ θεατρικὸν παρ' ἡμῖν ζήτημα μέχρι τῆς στιγμῆς ἀντιπροσωπεύεται ἀπὸ στερήσεις καὶ ἀρνήσεις. Ἀπομένει τὸ μέλλον, καὶ τοῦτο ἐνδιαφέρει ἡμᾶς.

(ἔπειτα τὸ Β'. μέρος.)

ΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΝ ΤΟΙΣ ΔΡΑΜΑΣΙ ΤΟΥ ΣΑΙΞΠΗΡΟΥ ΚΑΙ ΕΝ Τῷ ΠΟΙΗΜΑΤΙ ΤΟΥ ΔΑΝΤΕ

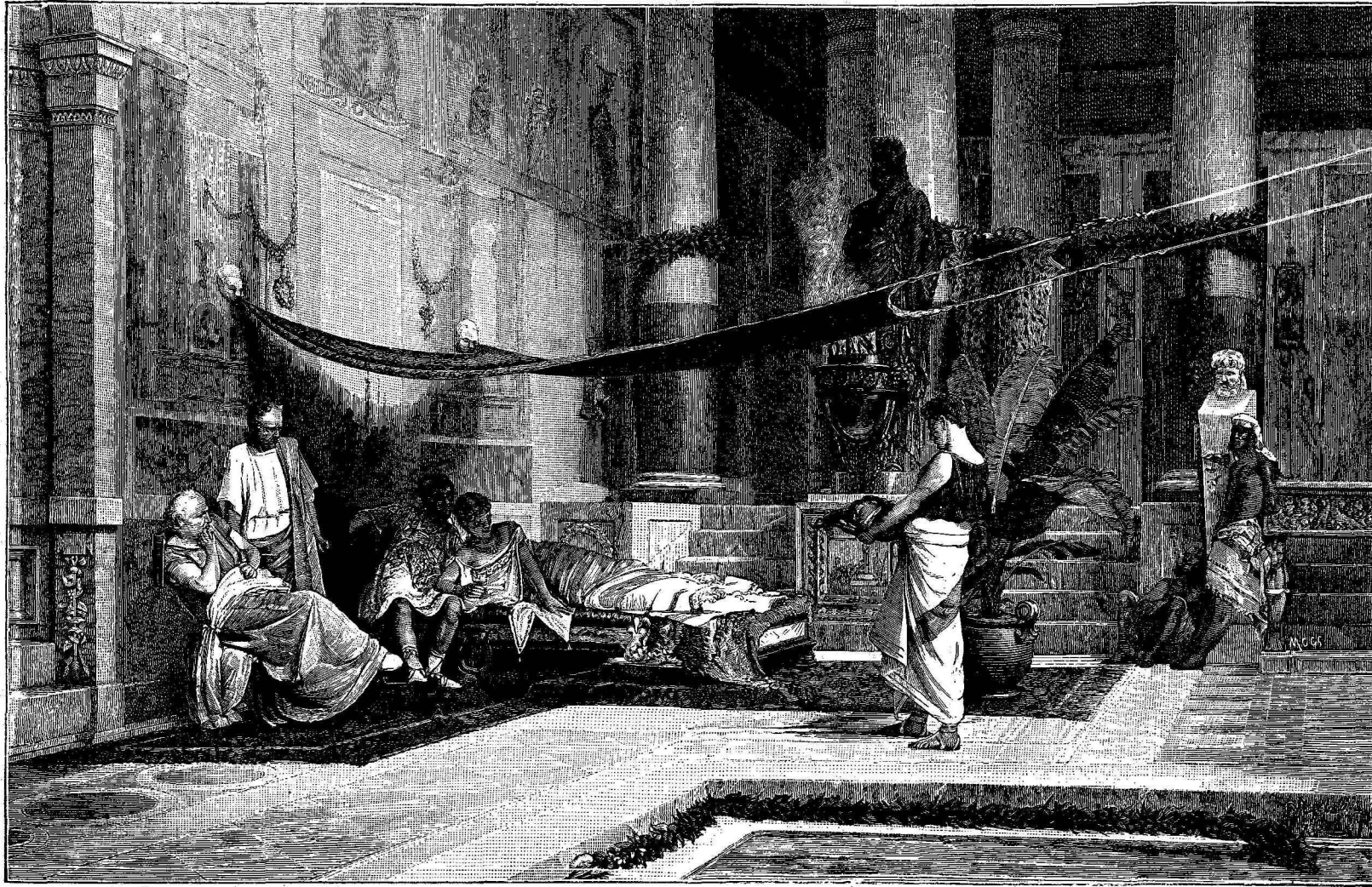
ὑπὸ G. Chiarini.

(συνέχεια.)

Ὅπως ἀποδείξωμεν τὴν ὀρθότητα τῆς γνώμης τοῦ Γερβίνου, ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν ὀλίγας μόνον ἐκ τῶν γυναικῶν ἐκεῖνων: τὴν Πορκίαν (ἐν τῷ ἐμπόρῳ τῆς Βενετίας), γυναῖκα ἥτις συνενοῖ ἐν ἑαυτῇ τὰς ὑψηλοτέρας ἀρετὰς τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας, γυναῖκα εὐγενῆ καὶ μεμορφωμένην, περιπαθῆ καὶ πνευματώδη, γυναῖκα ἔξοχον, ἥτις εἶνε πάντοτε κυρία ἑαυτῆς, χωρὶς ἢ ἐξοχότης καὶ αὐταρχία αὐτὴ νὰ ἐλαττωσὶ ποσῶς τὴν μετριοφροσύνην, τὴν χάριν, τὴν τρυφερότητα τῆς τὴν Ἰμογένην, ἥτις εἶνε ἡ προσωποποίησις καὶ ἐνσάρκωσις τῆς συζυγικῆς ἀγάπης καὶ πίστεως· Ἐρμιόνην, τὴν ἀνδρείαν καὶ μεγαλοφυχίαν τῆς ἀδίκως ὑποπτευθεῖσης καὶ καταδικασθεῖσης γυναικός· Ἰσαβέλλαν, τὴν ἥρωϊκὴν ἀγνότητα, ἥτις ἐξέρχεται θριαμβεύουσα νικήτρια ἐκ τῶν χαλεπωτέρων πειρασμῶν καὶ κινδύνων. Κορδηλίαν, τὴν ἀγίαν μάρτυρα τῆς εἰλικρινοῦς παιδικῆς στοργῆς καὶ ἀφοσιώσεως. Ἰουλίαν, τὴν ἥρωϊσμόν τοῦ νεανικοῦ ἔρωτος· Μιράνδαν, τὴν γνησίαν τῆς φύσεως θυγατέρα· τὴν καλλονὴν, τὴν ἀφέλειαν, τὴν χάριν, ἃς δὲν ἴσχυσε νὰ μαράνη ἢ δηλητηριώδης πνοὴ διεφθαρμένης κοινωνίας. Ὁ δημιουργήσας τόσοῦτον εὐγενεὶς καὶ ὑψηλοὺς χαρακτήρας γυναικῶν, ἔσχε βεβαίως περὶ τῆς γυναικός τὴν ἀρίστην ἰδέαν. Καὶ ἂν ὑπῆρξε πράγματι δυστυχῆς ἐν τῇ μετὰ τῆς συζύγου συμβίωσι (τοῦδ' ὅπερ οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἀπέδειξε), καὶ ἂν ἔσχε πράγματι λόγους νὰ παραπονεθῆ κατὰ τινῶν γυναικῶν, αἱ πολλαὶ ἢ ὀλίγαι, μικραὶ ἢ μεγάλαι λύπαι καὶ θλίψεις τοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτοῦ βίου δὲν ἴσχυσαν ὅπως ἀμαυρώσωσιν ἐν τῇ μεγάλῃ ψυχῇ τοῦ ποιητοῦ τὴν εὐγενῆ ἐκείνην εἰκόνα τῆς γυναικός ἐν γένει, ἢν εἶχε σχηματίσῃ διὰ τῆς ἀταράχου καὶ γαληνιαίας θεωρίας τῶν ποικίλων αὐτῆς ὄψεων ἐν τῷ βίῳ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἄν ὁ Βύρων παρέστησε τὴν γυναῖκα ὡς πλάσμα ἀσθενές καὶ κατώτερον τοῦ ἀνδρός, ὅπερ καταθέτει ὅλην

αὐτοῦ τὴν ἀφοσίωσιν εἰς τοὺς πόδας δεσποτικοῦ ἔραστοῦ, καὶ οὐδὲν ἄλλο ἀπαιτεῖ ἢ νὰ ἦναι δούλη αὐτοῦ, ἕτερος μέγας ποιητῆς Ἀγγλος, σύγχρονος καὶ φίλος τοῦ Βύρωνος, ὁ Shelley, ἀνύψωσε τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ποιήμασιν αὐτοῦ εἰς ὕψος ὅπερ, ὑπὸ διάφορον πνεῦμα ἐξεταζόμενον, δὲν εἶναι μικρότερον ἐκεῖνου, εἰς ὃ ὁ Δάντε ἀνύψωσε τὴν Βεατρίκην. Ὁ Δάντε, ὡς τέκνον τοῦ μεσαιῶνος, δὲν ἠδύνατο ν' ἀναβιβάσῃ εἰς μεγαλύτερον ὕψος τὴν Βεατρίκην ἄλλως πως ἢ παριστῶν δι' αὐτῆς τὴν ἐπιστήμην τοῦ Θεοῦ· ὁ Shelley, τέκνον τῆς Ἑγκυκλοπαιδείας καὶ τῆς ἐπαναστάσεως, παρέστησε τὴν γυναῖκα (ὅπως λέγει ὁ Dowden) „ὡς ὠραίαν καὶ ἐμπνευσμένην προφήτιδα μάρτυρα καὶ σώτειραν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ἐν τοῖς ποιήμασι τοῦ Shelley ἡ γυνὴ ἔχει μίαν ἀποστολήν, ὑψηλὴν καὶ ἰδεώδη· τὴν ἀποστολήν τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ χειραφετήσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους διὰ τῆς θεωρίας τῆς καλλονῆς, τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀληθείας. Ἐπὶ τῇ ἐμφάνεισιν αὐτῆς συντρίβονται καὶ πίπτουσιν αἱ ἀλύσεις τῶν τυράννων καὶ τὰ πνευματικὰ δεσμὰ τῶν ἱερέων. Ἡ γυνὴ ἐπλάσθη ὅπως ἀγαπᾶται καὶ λατρεύεται· ἀλλ' εἶναι μᾶλλον ἢ ἐνσάρκωσις καὶ προσωποποίησις τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς ἀληθείας ἢ ὁ ἀνθρώπινος.“

Οἱ τύποι τῶν γυναικῶν, ἃς ἔφαλεν ὁ Heine, εἶναι σχεδὸν πάντες, τῇ ἀληθείᾳ, κατωτέρας ἀκόμη τάξεως ἢ τῶν γυναικῶν τοῦ Βύρωνος· ἀλλ' ἕτερος μέγας Γερμανὸς ποιητῆς, μεγαλύτερος καὶ πρὸ πάντων ἀγνότερος καὶ συμπαθέστερος τοῦ Χάινε, ὁ Σχίλλερ, ἔφαλε τὴν Ἰωάνναν d'Arc, ἐδημιούργησε τὴν μορφήν τῆς Θεέλας καὶ συνέγραψεν ἕτερον ποίημα, ἀρχόμενον ὡς ἑξῆς: „Τιμᾶτε τὰς γυναῖκας: αὐταὶ πλέκουσι ῥόδα οὐράνια εἰς τὸν ἐπὶ τῆς γῆς βίον· σφίγγουσι τὸν εὐτυχῆ δεσμόν τοῦ ἔρωτος, καὶ ὑπὸ τὸν αἰδήμονα πέπλον τῶν Χαρίτων τρέφουσι γρηγοροῦσαι δι' εὐσεβοῦς χειρὸς τὸ αἰώ-

ΠΟΠΠΑΙΑ ΣΑΒΙΝΑ, ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΝΕΡΩΝΟΣ ΔΕΧΕΤΑΙ ΤΗΝ ΚΕΦΑΛΗΝ ΤΗΣ ΑΠΟΠΕΜΦΘΕΙΣΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΟΚΤΑΒΙΑΣ.

νιον πῦρ τῶν ὠραιότερων αἰσθημάτων.“ Αἱ γυναῖκες τοῦ Σχίλλερ εἶνε ἀληθῶς πολὺ ὀλιγώτερον ἀληθιναὶ καὶ πραγματικαὶ τῶν τοῦ Σαίξπηρου· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐλαττώνει ποσῶς τὴν ὑψηλὴν ἰδέαν, ἣν ὁ ποιητὴς ἠθέλησε νὰ ἐνσαρκώσῃ εἰς αὐτάς.

Ὁ Ἰάκωβος Λεοπάρδης, ὅστις μετέφρασε τὴν κατὰ τῶν γυναικῶν σάτυρον τοῦ Σιμωνίδου, ὅστις ἐν στιγμῇ μαύρης μελαγχολίας ἐβλασφήμησε περὶ τῆς γυναικὸς ἀποκαλέσας αὐτὴν ἀνίκανον νὰ ἐννοήσῃ τὸ αἰσθημα ἐκεῖνο, ὅπερ ἡ ἰδία αὐτῆς καλλονὴ ἐμπνέει εἰς τοὺς γενναίους ἐραστάς, αὐτὸς ὁ ἴδιος ἐδημιούργησεν, ἐκ τῆς πραγματικότητος, τὰς ἀφελεῖς ἐκεῖνας καὶ ἀθανάτους μορφὰς τῆς Νερίνας καὶ τῆς Σιλβίας, καὶ συνέγραψε τὴν δεσπόζουσαν ἰδέαν (il pensiero dominante), τοῦτ' ἔστι τὴν μεγαλητέραν τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ ἔρωτος ἀποθέωσιν, ἣτις ἐγένετό ποτε ἐν τῇ ποιήσει.

Τί δυνάμεθα καὶ ὀφείλομεν νὰ συμπεράνωμεν ἐξ ὅλων τούτων; Ὅτι οἱ ψόγοι καὶ αἱ κατηγορίαι, ὅσαι ἐγράφησαν ὑπὸ τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων κατὰ τῶν γυναικῶν (ἴσους δὴποτε τόμους καὶ ἂν ἠδύνατο ἡ συλλογὴ αὐτῶν ν' ἀποτελέσῃ), δὲν ἔχουσι μεγάλην σημασίαν.

Οἱ μεγάλοι συγγραφεῖς, ὅσκις ἐκακολόγησαν τὰς γυναῖκας, εὐρίσκοντο πάντοτε εἰς ἰδιαιτέραν τιὰ καὶ σχεδὸν εἰπεῖν ἐξαιρετικὴν τῆς ψυχῆς διάθεσιν, ἣτις περιώριζε μὲγάλως καὶ ἐμείου τὴν ἀξίαν τῶν λόγων των. Ἡ ἐπαιζὸν τὸ πρόσωπον ἠθολόγων καὶ σατυρικῶν, οἱ ὅποιοι θέλοντες νὰ περιορίσωσι καὶ διορθώσωσι τὸ κακὸν παρεσύροντο φυσικῶ τῷ λόγῳ εἰς τὸ νὰ μεγαλοποιῶσιν αὐτὸ καὶ ἐξογκῶσιν, ἢ

ἔχοντες προσωπικοὺς λόγους παραπόνων κατὰ τινος γυναικὸς, ἀπέδιδον εἰς ὄλας τὴν αἰτίαν καὶ ἐνοχλὴν ἐκείνης, καὶ ἴσως τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἐνοχλὴν, ἢ τὴν καταδρομὴν τῆς τύχης. Εἰς οὐδεμίαν ἐκ τῶν περιπτώσεων τούτων ἦσαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς μεγάλης φωνῆς τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τῆς φύσεως.

Ἐὰν εἰς τινὰς ἀληθεῖς ποιητὰς φαίνεται ἐλλείπουσα ἡ ὑψηλὴ ἐκείνη καὶ ἀξία τῆς γυναικὸς ἰδέα, ὀφείλομεν νὰ θεωρήσωμεν τὴν ἐλλείψιν ταύτην ὡς ἀτέλειαν τῶν ποιητῶν ἐκείνων, καὶ νὰ λυπώμεθα· μολονότι, ἂν ἠδυνάμεθα διὰ μέσου τῶν ποιημάτων αὐτῶν νὰ διεισδύσωμεν μέχρι τοῦ βαθυτάτου μυχοῦ τῆς καρδίας των, ἴσως θ' ἀνεκαλύπτομεν κἀτι τί, τὸ ὅποιον θὰ μᾶς ἐπειθεν ὅτι ἡ ὑψηλὴ ἐκείνη καὶ ἀξία περὶ τῆς γυναικὸς ἰδέα δὲν ἔλλειπε παντελῶς εἰς αὐτούς, καὶ ὅτι ὅσα ἐγράψαν περὶ τῆς γυναικὸς δὲν ἦσαν ἢ εἰλικρινῆς καὶ ἀπαθῆς ἐκφρασις ὄλου αὐτῶν τοῦ αἰσθηματος.

Ἐν συντόμῳ, δύναται τις νὰ ἰσχυρισθῇ μετὰ βεβαιότητος ὅτι ἐκ τοῦ συνόλου τῶν σπουδαιότερων συγγραμμάτων, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἐξεταζομένων ἀπαθῶς καὶ ἀπροκαταλήπτως, ἐξέρχεται μία φωνή, ἢ μᾶλλον ὀλόκληρος χορὸς ἀρμονικῶν φωνῶν, ἡχῶν ὡς ἐξῆς: „Ὅσα μᾶλλον ἀνυψοῦται ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς μορφώσεως τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἐξευγενισμοῦ τῆς καρδίας, τοσοῦτ' ἄλλο μᾶλλον αὐξάνει ἐν αὐτῷ καὶ ἀνυψοῦται ἡ ἐκτίμησις καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὴν γυναῖκα.“ Αἱ δύο ἐκ τῶν φωνῶν, αἵτινες ἐν τῷ ἀρμονικῷ ἐκείνῳ χορῷ ἠχοῦσιν εὐκρινέστερον καὶ ὑψηλότερον τῶν ἄλλων, εἶναι ἡ τοῦ Γουλιέλμου Σαίξπηρου καὶ τοῦ Δάντε Ἀλιγιέρη. (ἔπειτα συνέχεια.)

ΟΠΤΑΣΙΑΙ

ὑπὸ ἸΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

(συνέχεια.)

Θ'.

Ἰπήκουσα. „Μεγαλοδύναμε Θεέ, ποῦ εὐρίσκομαι;“

Ἰπεράνω μου διήρχοντο παχύτατοι, πυκνότατοι, σκοτεινότερα ὄγκοι νεφελῶν. Ἐπίεζον καὶ συνώθουν ἀλλήλας ὡς ἀγέλη λυσσαλέων θηρίων, καὶ ὑπὸ τοὺς πόδας μου ἐμαίνετο ἕτερον τέρας — ἢ μέχρι μανιώδους λύσσης ἐξεγηγημένη θάλασσα. Ὁ λευκὸς ἀφρὸς ὑψοῦται εἰς ἀκαταπαύστους κυμάνσεις καὶ διασκορπίζει βροχὴν βανίδων, ὡς ὄρεων καὶ λόφων σειραὶ ἀνυψοῦνται ὑπερμεγέθη κύματα καὶ μὲ φοβερὸν πάταγον διαρρηγνυνται παφλάζοντα ἐπὶ τινος μελανοῦ ὡς ἡ πίσσα καὶ ἀποκρήνου βρόχου. Πανταχοῦ ἐπικρατεῖ ἡ ὀλοολυγὴ καὶ ὁ ἀναβρασμὸς τῆς τρικυμίας καὶ ἡ παγετώδης πνοὴ τοῦ μαινομένου στοιχείου. Ἐν τῷ βροντῶδει ἀναβρασμῷ τῶν κυμάτων ἐνόμιζον ὅτι ἀκούω θρηνώδεις φθόγγους, κρότους ἀπομεμακρυσμένων τηλεβόλων καὶ ἀκόμη καὶ κωδωνοκρουσίας, συγχεομένας μὲ τὸν τριγμὸν τῆς φαμμῶδους ἀκτῆς καὶ τὰς αἰφνιδίους κραυγὰς ἀοράτων λάρων. Ἐπὶ τοῦ ὀρίζοντος διεγράφοντο ἀόριστοι καὶ συγκεχυμένοι αἱ γραμμαὶ ἐνὸς πλοίου — καὶ πανταχοῦ ἐπεκράτει σύγχυσις, ὄλεθρος καὶ θάνατος. Ἰπὸ φρίκης καταληφθεὶς ἐκλεισα καὶ πάλιν τοὺς ὀφθαλμούς.

„Τί εἶναι τοῦτο; ποῦ εἶμεθα;“

„Παρὰ τὴν νότειον ἀκτὴν τῆς νήσου Wight, πρὸ τοῦ σκοπέλου Blackgang, ὅπου συμβαίνουσι τόσον συχνὰ ναυάγια“, ἀπεκρίθη ἡ Ἑλλίς, καὶ μοὶ ἐφάνη, ὡς νὰ ἔλεγε τοῦτο μετὰ τινος ἐπιχαιρειακίας.

„Μακρὰν ἀπ' ἐδῶ! Μακρὰν ἀπ' ἐδῶ ταχέως! Φέρε με ὀπίσω εἰς τὴν πατρίδα μου! εἰς τὴν οἰκίαν μου!“

Ἐθλίφα τοὺς ὀφθαλμούς μὲ τὰς χεῖράς μου καὶ συνεμαζεύθη ὅσον ἠδυνάμην περισσότερον. Ἀκόμη ταχύτερον ἢ πρὶν διεσχίζομεν τὸν ἀέρα. Ὁ ἄνεμος ἔπαυσε νὰ βομβῆ καὶ ὁ καχλάζων βρασμὸς τῆς τρικυμιάδου θαλάσσης δὲν ἠκούετο πλέον — ἐλαφρῶς ἐψιθύριζεν ἡ αὔρα διὰ μέσου τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου, ὑπὲρ τὰ ἐνδύματά μου — ἢ ἀναπνοὴ μου καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον βραχυτέρα —

„Πάτησε στερεὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους“ εἶπεν ἡ Ἑλλίς.

Συνέτεινα ὄλας μου τὰς δυνάμεις, ὅπως ἀναλάβω πάλιν τὴν ἐπὶ τῶν αἰσθησῶν μου κυριαρχίαν. Ἰπὸ τοὺς πόδας μου ἠσθανόμην αὖθις τὴν στερεότητα τοῦ ἐδάφους, ἀλλ' οὐδ' ὁ ἐλάχιστος θόρυβος εἰσέδυσεν εἰς τὰς ἀκοάς μου. Τὰ πάντα περὶξ μου κατεῖχοντο ὑπὸ βαθυτάτης, νεκρικῆς σιγῆς. Τὸ αἷμα ἐξηκοντίζετο διὰ τῶν φλεβῶν μου καὶ εἰς τοὺς κροτάφους μου ἠσθανόμην ἰσχυροὺς παλμούς, ὡσεὶ κτυπήματα σφύρας, σὺνὸδευομένους ὑπὸ τινος ἐλαφροῦ, ἐσωτερικοῦ βόμβου. Μόλις μετὰ πολλὴν ὄραν μοὶ παρήλαθε βαθμηδὸν τὸ συναίσθημα τῆς σκοτοδινίας — ἐπὶ τέλους ἠσθάνθη ἐν ἐμαυτῷ τὴν δύναμιν νὰ ἀνορθωθῶ — καὶ ἦδη ἠνέωξα τοὺς ὀφθαλμούς.

Γ'.

Εὐρέθημεν ἐπὶ τοῦ προχώματος, ὅπερ ἐκτείνεται κατὰ τὸ μῆκος μικρᾶς τινος λίμνης πλησίον τῆς οἰκίας μου. Διὰ τῶν αἰχμηρῶν φύλλων τῶν θάμνων τῶν ἰσῶν ἠδυνάμην νὰ